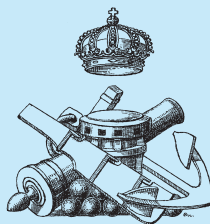

*Säkerhetspolitisk och strategisk utveckling i
Sveriges närområde – marina implikationer*

Av Bo Rask

KUNGL. ÖRLOGSMANNASÄLLSKAPET
SVERIGES MARINA AKADEMI

Särtryck ur *Tidskrift i Sjöväsendet* N:r 2 2022
Sidorna 191-199

Ledamoten
BO RASK

Hedersledamoten, kommandör Bo Rask, är redaktör för Tidskrift i Sjöväsendet. Han var under åren 2008-2021 Kungl. Örlogsmannasällskapets sekreterare.

Säkerhetspolitisk och strategisk utveckling i Sveriges närområde – marina implikationer

Abstract: The security situation in northern Europe is rapidly changing for the worse due to the Russian aggression and military attack on Ukraine. The situation has forced Finnish and Swedish politicians to seek alternatives to long-established security policy. Finland and Sweden are now virtually on the brink of sending an application to join NATO. This is a dramatic change for a country that for more than 200 years has tried to follow a strict militarily non-aligned policy. The article discusses some of the naval implications of a Swedish membership in NATO.

Sveriges säkerhetspolitiska utmaningar

Under de senaste åren har den globala säkerhetspolitiska miljön försämrats i snabb takt. Den tidigare relativt optimistiska omvärldsbilden med globalisering av handelsmönster, nedtoning av stormaktskonflikter och ökat samarbete har brutits. I vår del av världen har Ryssland brutit med den europeiska säkerhetsordningen och anföll den 24 februari sitt grannland Ukraina. Den ryske presidenten hotar med att använda kärnvapen om NATO går in i kriget och stödjer Ukraina. Samtidigt hotas Finland och Sverige om vi skulle fatta beslut att gå med i NATO. Det säkerhetspolitiska läget är därför mycket allvarligt. Ingen kan i dag förutspå hur kriget kommer sluta eller om kriget bara är starten på ett nytt kallt krig eller i värsta fall inledningen på det tredje världskriget.

Ukraina har fått ett brett internationellt stöd med kapital, vapenleveranser och övriga förnödenheter men inget aktivt militärt stöd i sin strid mot Ryssland. EU och flera västerländska länder har gemensamt och i vissa fall även enskilt fattat beslut om långtgående ekonomiska sanktioner samt även att stoppa import av rysk olja, kol och gas

i syfte att slå hårt mot den ryska ekonomin. Det europeiska luftrummet har stängts för rysk luftfart och flera hamnar tar inte längre emot ryska fartyg. Fler än 600 internationella företag har lämnat Ryssland. Fastigheter och annan egendom ägda av ett antal oligarker har konfiskerats med förhoppningen att oligarkerna ska utöva påtryckningar på den ryska presidenten att avbryta kriget. Frågan är om dessa sanktioner biter på en president och ett land som har bestämt sig för att med våld utöka sitt territorium.

Den försvars- och säkerhetspolitiska debatten är nu intensiv i vårt land. Dagligen sker nya utspel. Statsministern har besökt ett antal militära förband och dessutom Natoövningen *Cold Response* i Nordnorge. Regeringen har beslutat om omedelbara resurstillskott till Försvarsmakten och ”så snart det är praktiskt möjligt” även ekonomiska resurser för att upp till 2% av BNP. Försvarsmakten bedömer att den nivån kan intas 2028.

Insikten om att ensam inte är stark har med skrämmande tydlighet nu även nått de finska och svenska politikerna. Flera av de politiska partierna har redan eller börjar nu svänga i sin tidigare rigida ståndpunkt avseende ett svenskt medlemskap i NATO. Finland går tydligt före i samma riktning. En säkerhetspolitisk analys pågår i Sverige och beslut i endera riktningen kan väntas under senvåren.

Regeringen har även fattat beslut om att skicka 10 000 pansarskott 86 till Ukraina. Dessa bedöms ha haft god effekt även mot ryska stridsvagnar. Ytterligare vapenleveranser kan inte uteslutas.

Sammantaget är det dramatiska förändringar i det säkerhetspolitiska läget och i den svenska försvars-, säkerhets- och krigsmaterielexportpolitiken som har beslutats och övervägts bara under den senaste månaden. Allt tyder på att vi nu är inne i ett avgörande skede i svensk och europeisk nutidshistoria.

Även det globala säkerhetspolitiska läget kännetecknas alltmer av ökande osäkerheter och utvecklingen är svårbedömd. Konflikter pågår nu i Europa, Mellanöstern och Nordafrika. Spänningarna är höga även i Asien där Australien, UK och USA (AUKUS) har tecknat ett säkerhetspolitiskt avtal syftande till att Australien ska bidra till den gemensamma säkerheten i Indo-Pacific genom att upphandla atomubåtar.

Den europeiska säkerhetsordningen är alltså passé. Konfrontationen mellan stormakterna skärps på flera områden. Coronapandemin bidrar till att på olika sätt förstärka dessa trender och har tydligt illustrerat Sveriges starka beroende av fungerande globala sjöförbindelser.

För vår del skapar det en lång rad osäkerheter om hur svensk utrikes-, försvars-, och säkerhetspolitik påverkas framåt. Utvecklingen innebär en lägre grad av förutsägbarhet och många av de förhållanden som utgjort grund för utformningen av svenska handlingslinjer, inriktning, volym och utformning av militärt och civilt försvar behöver omgående ställa om till en komplex och ny verklighet. Detta gäller inte minst på det marina och maritima området.

Svensk utrikes- och säkerhetspolitik som under många år primärt har baserats på alliansfrihet och neutralitet samt arbete i den centrala arenan Förenta nationerna (FN), måste nu med all sannolikhet förändras radikalt. FN är fortsatt handlingsförlamat genom att de fem permanenta medlemmarna i FN:s säkerhetsråd – Frankrike, Kina,

Ryssland, Storbritannien, och USA – har vetorätt. Vetorätten innebär som bekant att om något av länderna röstar emot ett resolutionsförslag till exempel att stoppa kriget i Ukraina så kommer resolutionen inte antas, oavsett hur många av de resterande medlemmarna som röstar för förslaget. FN kommer alltså inte att bidra till att minska risken för krig utom möjligen i länder där de permanenta medlemmarna inte är inblandade.

I den andra säkerhetspolitiska dimensionen EU är Sverige vacklande. Vi betonar vikten av att gemensamma beslut, men vi vill inte ha överstatlighet eller en gemensam valuta. Redan vårt medlemskap i EU 1995 borde ha lett till en omfattande och genomgripande analys både av vad vi vill uppnå med medlemskapet och vad det kommer att kräva av oss. Vi saknar en relevant idé om och har inte haft förmågan att formulera en långsiktig strategi för utvecklingen av vårt Europasamarbete.

Inom ramen för vår säkerhetspolitik har Sverige hittills varit helt kallsinniga till den franske presidenten Macron idéer om att skapa ett suveränt Europa med ett starkt försvar, hållbar energi och egen produktion av livsnödvändiga varor. Sverige anser att detta är ett utslag av protektionism. Men det hindrade inte Sverige och Finland att bara någon vecka efter den ryska angreppet på Ukraina skriva ett gemensamt brev till EU för att påminna om försvarsklausulen som säger att medlemsländer ska hjälpa varandra vid väpnade angrepp.

Hittills har Sverige inte velat se en EU-armé. Men en majoritet av EU-medlemsländernas medborgare är faktiskt positiva till en EU-armé. Det kan inte uteslutas att kriget i Ukraina kommer att öka ambitionerna att skapa en sådan EU-armé. Det finns svenska politiker som nu tycker att det vore bättre än att Sverige blir medlem i NATO. Problemet är att EU saknar så mycket av det som NATO har; ledningsstrukturen, den operativa försvarsplaneringen och kärnvapenavskräckningen. Samtidigt anser många NATO länder inom EU att ambitionen att skapa en EU armé vore en onödig och kostsam dubblering som inte förrän på lång sikt skulle ge den säkerhetspolitiska försvarseffekt som NATO ger redan idag. Sveriges framtida position är som sagt oklar.

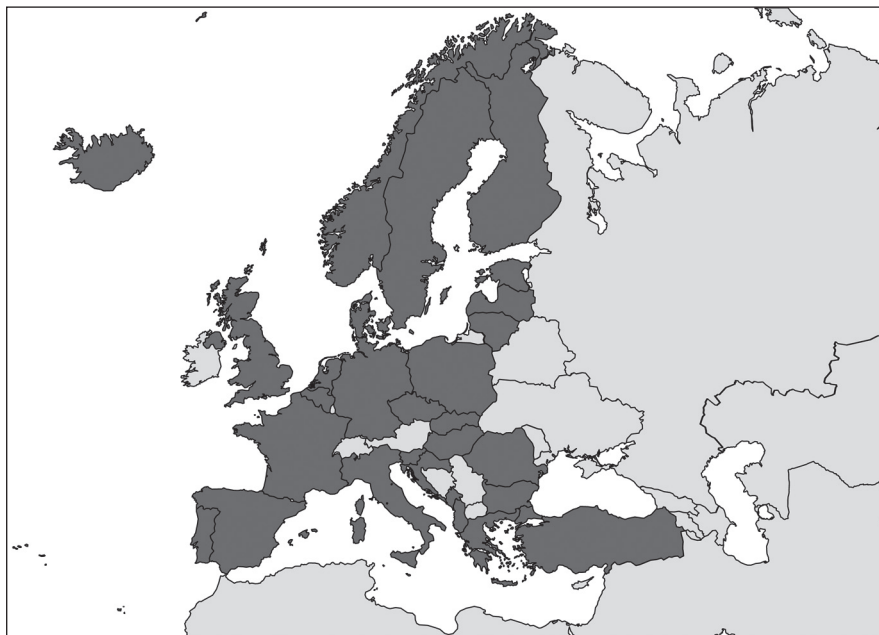
Även tempot i försvarsmaterielsamarbetet inom EU kommer att påverkas av kriget i Ukraina. EU har beslutat om en försvarsfond i två delar, en för forskning och en för förmågor. En förmåga är allt som bidrar till att uträtta en viss uppgift som exempelvis materiel, kunskap, teknologi och planering. Medlemsländernas ska kunna använda pengar ur fonden för gemensamma försvarsinvesteringar och forskningsprojekt. Ett viktigt memento är att länderna ska samarbeta mot gemensamma mål och system för att minska konkurrensen inom försvarsindustrin och därmed kostnaderna.

Vad vill Sverige och hur ser vi på ett utökat materielsamarbete? Hur kommer svensk försvarsindustri långsiktigt att påverkas av de konsolideringssträvanden av försvarsindustrin som hittills har drivits inom EU?

Den tredje dimensionen i den svenska säkerhetspolitiken är att bygga och bi- och multilaterala försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten. Säkerhet bygger vi med andra och det är genom samarbete och informationsutbyte vi anser att vi bäst kan möta samtidens hot. Samarbetet med Finland är särskilt viktigt.

Ett medlemskap i NATO anses ännu inte vara nödvändigt för att garantera Sveriges oberoende och självständighet. Men det ryska angreppet på Ukraina har fått både de

finska och svenska politikerna att börja svaja i sin uppfattning om för- och nackdelarna med ett medlemskap i NATO. Säkerhetspolitisk analys pågår både i Finland och Sverige. Beslut i endera riktningen kan väntas under sensvåren. Vid ett medlemskap i NATO vad skulle den dimensionen tillföra svensk utrikes- och säkerhetspolitik?

Det nya operativa läget

Vid en blick på kartan framgår att ett svenskt NATO medlemskap skulle innebära att vi blir en del av en sammanhängande militär försvarsorganisation från den norska gränsen mot Ryssland ner till Gibraltar samt från Biscayabukten till Svarta havet. Det kan på pappret se betryggande ut, men förhållandet innebär även flera utmaningar.

Sveriges närområde – Norden, Östersjöregionen, Västerhavet, Nordatlanten, Nordkalotten och Barents hav – karaktäriseras av stora militära styrkor och ökad marin och militär aktivitet. Detta innebär en ökad risk för militära incidenter och konfrontationer. Den negativa utvecklingen i vårt närområde beror till stor del på att både Östersjöområdet, Arktis och Nordatlanten nu utgör både gräns- och konfrontationslinje mellan starka västliga/amerikanska och ryska intresseområden.

För Nordeuropa och den nordiska regionen samt Baltikum, präglas utvecklingen av ett Ryssland som strävar efter att återta en regional stormaktsroll. Långsiktiga ryska intressen gentemot den nordisk-baltiska regionen kommer till uttryck på flera sätt; från militär uppbyggnad, övningar, operationer, förändrade lednings- och lydnessförhållanden till olika slag av cyber- och påverkansoperationer samt nu senast genom krig i Ukraina för att nå de politiska målen.

Men även Sveriges norra närområde – Arktis, Nordkalotten och Norra nordatlanten – förändras snabbt. Ett nytt Arktis växer fram. Den snabba isavsmältningen till havs och på land ger en rad följd effekter. Regionen öppnas för transocean sjöfart och fler icke-statliga och statliga aktörer verkar i regionen, bland dem Kina. Energi- och mineralutvinning blir möjlig i tidigare otillgängliga områden och frågor om territoriell tillhörighet aktualiseras. Kopplat till detta ökar Rysslands ambitioner för regionen. Arktis och Nordkalottens militärstrategiska betydelse ökar. Rysslands ubåtsbaserade kärnvapenförmåga ger fortsatt kärnvapenstrategisk paritet med USA. Ubåtarna har sin huvudbas på Kolahalvön. För Ryssland ses innehavet av dessa vapensystem som en existentiell fråga. Nordkalottens strategiska betydelse genererar därmed en rysk intressezon som sträcker sig söderut från Kolahalvön, långt in i Finland, Sverige och Norge samt ut i Nordatlanten.

Om Sverige och Finland blir NATO medlemmar vilket det mesta nu tyder på, kommer Ryssland i Östersjön att vara operativt inklämt i enklaven Kaliningrad och till området längst in i Finska Viken. Kopplingen mellan baseringsområdena kan enbart göras sjövägen. Tillträde till Atlanten måste ske genom Östersjöutloppen – Bälten och Öresund.

NATO försvarsgaranti enligt artikel V innebär att alliansen ska militärt bistå de länder som gränsar till Ryssland vid ett ryskt angrepp. De länderna är Norge, Finland (om de blir medlemmar), Estland, Lettland, Litauen och Polen samt i Östersjön Tyskland dock utan att ha landgräns mot Ryssland. NATO ländernas gräns mot Ryssland blir cirka 2 325 kilometer lång. Till det kommer gränsen mot Belarus som är cirka 680 kilometer.

Av samma karta ovan inses lätt att tillgång till svenskt territorium vid sådana försvarsoperationer vore mycket värdefullt för NATO. Svenskt territorium kommer därvid att bli en form av logistisk språngbräda och bas för operationer vid insatser i Finland, Baltikum och Polen och längre österut. Under sådana omständigheter kommer Västerhavet, de svenska västkusthamnarna, Öresund, det svenska luftrummet med våra flygfält samt Gotland vara särskilt viktiga operativa områden. Omvänt föreligger ett ryskt intresse av området för att förneka NATO möjligheterna att kunna påverka eventuella ryska militära operationer i Östersjöområdet. Situationen innebär att Danmark, Finland, Norge och Sverige nu ligger i ett område som potentiellt är den plats där konflikter eller krig kan inledas. Men ett finskt och svenskt medlemskap skulle göra området säkrare genom att våra försvarsmakter därmed skulle ingå i NATO kollektiva försvar.

NATO totala militära resurser utgörs av medlemsländernas försvarsmakter och de gemensamma resurserna som ledningsstaber, militär infrastruktur samt några få luftburna varnings- och kontrollsystem (AWACS) och tankningsflygplan. De gemensamma resurserna bekostas av medlemmarnas medlemsavgifter.

Den vapenteknologiska utvecklingen med avsevärt ökad räckvidd och precision, innebär att det vid ett krig i Norden sannolikt skulle ingå ett stort inslag av långräckviddiga precisionsvapen som kan nå vitala mål som marin- och flygbaser samt hamnar inom stora delar av svenskt territorium.

Sammantaget innebär utvecklingen att den nordisk-baltiska regionen med kringliggande havsområden måste ses som ett sammanhängande operationsområde. En allt närmare militär samverkan är den direkta följden av den utvecklingen.

Vad skulle ett NATO medlemskap innebära för Sverige och explicit för vår marin?

Sedan tidigt 1990-tal har Sverige deltagit i många och omfattande NATO övningar eller bilaterala övningar och även operationer med NATO länder. Geografiskt har övningarna genomförts i Medelhavet, utanför Portugal, i anslutning till de brittiska öarna och utefter den norska kusten. Självklart även i Östersjön. De svenska förbanden har logistikförsörjts under dessa övningar och logistikkedjan har till och med utsträckts till den amerikanska västkusten. Deltagandet har ofta inneburit att vi har placerats på B-sidan (motståndarsidan), men deltagandet har förutom att vi inte har tillgång till NATO kryptoutrustning varit helt odramatiskt. De marina förbanden har fungerat väl i dessa övningar och vi är en uppskattad partner. Vi har även bidragit med förmågor som NATO idag saknar. Om Sverige blir medlem i NATO så ser jag följande potentiella möjligheter:

- **Ökat informationsutbyte om sjöläget.** Sverige och Finland har ett bilateralt avtal, SUCFIS (Sea Surveillance Co-operation Finland-Sweden), avseende utbyte av sjölägesinformation i Östersjön. Samarbetet är långtgående och effektivt. Utbytet sker via särskilda kommunikationssystem. Samarbetsavtalet SUCBAS (Sea Surveillance Co-operation Baltic Sea) rörande havsövervakning i Östersjön med Finland, Danmark, Estland, Litauen, Lettland, Tyskland och Polen är en utökning av SUCFIS-samarbetet. Inom SUCBAS sker informationsutbytet på bilateral basis men är inte lika effektivt som SUCFIS samarbetet. Vid ett finskt och svenskt NATO medlemskap skulle samarbetet kunna fördjupas och bli lika effektivt som SUCFIS samt ske via särskilda krypterade kommunikationssystem.
- **Gemensam övervakning i Östersjön och Västerhavet.** Fler spaningsresurser ger naturligt att området kan övervakas mer effektivt till lägre kostnader. I praktiken skulle det med gemensamma spaningsresurser vara möjligt att ha god uppfattning om alla fartygsrörelser med större fartyg i både Västerhavet och Östersjön.
- **Förbättrade kommunikationsmöjligheter.** De svenska marina förbandens kommunikationsmöjligheter skulle öka och bli mer effektiva genom att vi får tillgång till och blir en del av NATO kommunikationssystem med bland annat kommunikationssatelliter.
- **Ökad övningsverksamhet.** På daglig basis skulle samövningar kunna äga rum i Östersjön och Västerhavet genom att utnyttja hela den marina arsenalen av ledningsstaber, havsövervakningsflygplan, ubåtar, ubåtsjaktflygplan och helikoptrar, fregatter, minröjningsfartyg, logistikfartyg samt amfibieförband. Sådana övningar skulle bli kostnadseffektiva och skapa vältränade besättningar och amfibieförband som kan öva mot alla typer av mål. Den viktiga logistikförsörjningen måste ingå i sådana övningar.
- **Gemensam marin försvarsplanering.** De ovan nämnda särskilt viktiga operativa områdena inom svenskt territorium måste kunna försvaras för att det kollektiva försvaret ska fungera. Det kräver att gemensamma försvarsplaner utarbetas. För att ge några exempel. Vad krävs i ett inledande skede av de västsvenska hamnarna för att kunna

hantera logistikbehoven med stora volymer av drivmedel och ammunition samt övrig logistik om NATO flyg- och sjöstridsförband vid kris eller krig behöver basera inom svenskt territorium? Vad kommer att krävas i ett senare skede av hamnarna om trupp och tyngre materiel behöver tillföras? Vilka krav på luftförsvaret ställer sådana transporter?

- **Permanent placering officerare vid NATO-staberna.** Detta förekommer redan idag, men som medlem skulle detta bli ett krav. Behoven av chefer och stabspersonal kommer att öka för att vi aktivt ska kunna delta i försvarsplaneringen. Det kommer att öka kraven på personalvolym inom alla försvarsgrenar.
- **Stabsplatser i Sverige.** Det är inte orimligt att anta att NATO önskar förlägga en eller flera stabsplatser i Sverige för att hantera Östersjöområdet från en mer framskjuten position. Idag är Allied Maritime Command (MARCOM) den centrala staben för alla NATO maritima stridskrafter med placering i Northwood UK. Det vore inte orimligt med en regional marin eller flygledningsstab i Sverige.
- **Gemensam materielanskaffning.** När Norge för några år sedan beslutade sig för att anskaffa ubåtar från Tyskland, var en gemensam materialanskaffning ett tungt vägande argument. Detta synsätt kallas inom NATO för the Smart Defence concept och innebär ökat samarbete mellan medlemsländerna inom forskning och anskaffning av större materielprojekt till lägre kostnader. I den norska anskaffningen ingår förutom ubåtarna även gemensam reservdelsanskaffning och utbildningssimulatorer. Vi måste vara beredda på nya former av materiel- och reservdelsanskaffning vid ett medlemskap.

Hur påverkas vår materielanskaffning och vilka system kommer vara efterfrågade?

Ett finskt och svenskt medlemskap i NATO kommer att ställa höga krav på att hålla farlederna öppna fram till viktiga hamnar på svenska västkusten och vidare in i Östersjön. Givet nuvarande volym och kapacitet på den svenska marinen samt den militärstrategiska utvecklingen, kan den uppgiften idag inte lösas under någon längre tid – fåtalighetsproblemet är mycket tydligt.

Något överskott på marina resurser finns inte heller i våra europeiska grannländer och sannolikt ligger deras prioriteringar främst inom andra operationsområden. Danmark prioriterar förbindelserna över Atlanten samt Nordatlanten och Norge prioriterar Norra ishavet och Barents hav. Det leder till att uppgifterna i Nordsjön och Västerhavet samt skyddet av tioalet viktiga svenska västkusthamnar måste hanteras av Sverige. Utan detta marina försvar på västkusten riskeras initialt att logistikstödet för till Finland eller Sverige framgrupperade sjö- och flygstridskrafter ur NATO inte kommer fram i tillräcklig omfattning.

Vid ett svenskt medlemskap kommer Öresund och Bältens operativa betydelse som passage mellan Västerhavet och Östersjön att öka. Operationer i Finland, Baltikum och Polen kommer att kräva tillförsel av marina stridskrafter. Rörligheten måste garanteras för dessa stridskrafter. Även sjötransporter till svenska hamnar i Östersjön måste komma fram givet det svenska transportsystemets begränsningar.

Krigshistorien visar tydligt att Öresund och Bälten är viktiga områden som snabbt kan bli utsatta för incidenter, kränkningar och krigshandlingar. Mineringar i Öresund är särskilt allvarliga då de försvårar kusttrafiken mellan Kattegatt och Södra Östersjön.

Östersjöområdet kommer att bli säkrare vid ett finskt och svenskt medlemskap i NATO. Ryssland kommer att vara sjöoperativt inklämt i enklaven Kaliningrad och till området längst in i Finska Viken. Det minskar de ryska marina handlingsmöjligheterna i ett område som kommer att vara helt dominerat av NATO och som dessutom äger nyckeln för dörren till Atlanten. Ska Ryssland genomföra större marina operationer i Östersjön, krävs det tillförsel av marina resurser från Norra Havsmarinen. Därför växer den militära betydelsen av Västerhavet relativt Östersjön.

Men de svenska operationsområdena Bottniska viken med Norra Östersjön, Södra Östersjön med Öresund och Västerhavet kan inte negligeras och kräver att marinen vid en kris tidigt och uthålligt kan finnas på plats och utföra uppgifterna. Möjligheterna rörelsefrihet mellan områdena kommer att vara viktigt.

Den ovan tecknade utvecklingen kommer att ställa krav på en andra typer av fartygs- och båtmaterial samt organisation av den svenska marinen än idag. Behovet av ubåtsjakt- och minröjningsresurser i Västerhavet samt för Bälten och Öresund kommer att öka. Uthållig ubåtsjakt i Västerhavet kommer att kräva större och mer sjödugliga fartyg. Fartygsbaserad helikopter är också en nödvändighet.

Luftförsvarets betydelse kommer att öka för att kunna möta ett ökat hot från långräckviddiga markmålsrobotar varav flera typer med hypersonisk fart. I luftförsvaret kommer fartygsburet områdesluftförsvaret att bli av stor betydelse för att kunna förstärka det generella luftförsvaret i vissa områden eller riktningar.

Vår förmåga att genomföra operationer i Östersjön är avgörande både för avskräckning och begränsa en angripares marina operationer. Risken för bekämpning i bas med flygburna vapen och markmålsrobotar är ett allvarligt hot. Hög beredskap för snabb spridning av fartygen är ett viktigt krav.

Vid kustförsvarsoperationer ska de marina förbanden i samverkan med övriga typer av stridskrafter kunna påverka kvalificerade och skyddade mål, på ytan, under ytan och i lutrummet. Det kan förutses att striden kommer att genomföras som vapenduell mellan ett och flera fartyg.

De mest avancerade marina vapnen i sjöstriden är artilleri- torped- och sjörobotssystem samt olika typer av avancerade teletekniska motmedel för att minska motståndarens träffsannolikhet mot våra fartyg. Likaså kan landbaserade vapen- och spaningsystem verksamt bidra till att bryta angriparens rörelsefrihet. Kustförsvarsoperationen ställer höga krav på goda kunskaper om motståndaren samt ledning, eldkraft och uthållighet.

Sjöminan ett effektivt och kostnadseffektivt vapen som nedsätter motståndarens rörelsefrihet. Behovet av att kunna lägga ut sjöminor, även dolt från ubåtar kommer att öka.

Gotlands utsatta läge vid en kris eller krig har avgörande betydelse för NATO vid operationer i Finland, Baltikum eller Polen och kräver att sjötransporterna till och från ön kan skyddas.

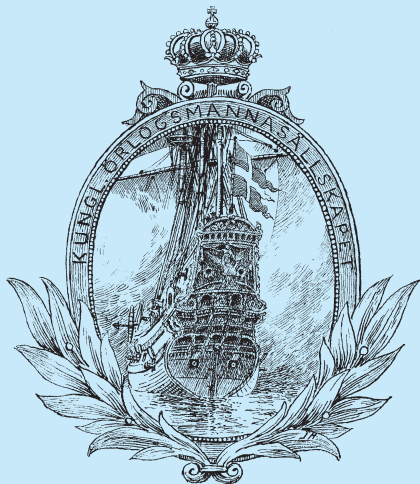
Gemensamt för de marina operationstyperna är att de kräver ytstridsfartyg. Dagens korvetter är mångsidiga fartyg för flera olika uppgifter och för strid på stora avstånd mot andra örlogsfartyg som hotar våra sjöförbindelser, men de är för få och har för låg uthållighet.

Dagens marin består av fartyg och båtar som redan har nyttjats många år i operativ drift. Medelåldern på marinens fartyg är drygt 30 år. Materielen befinner sig slutet av sin operativa livslängd och behöver snarast omsättas. Större delen av flottan är inte längre operativt relevant. Läget är akut om någon marin operativ förmåga ska kunna behållas i det alltmer osäkra omvärldsläge vi befinner oss.

Snabb omsättning är viktig för att vi inte ska hamna i en situation där flera system måste omsättas samtidigt. Det klarar vi inte genom resursbrister vid Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och vid industrin. Dessutom skulle det bli mycket dyrt att omsätta flera system samtidigt.

Att fortsätta att vidmakthålla vissa system är tekniskt och ekonomiskt tveksamt då investeringen inte ger något tillskott till höjd operativ förmåga.

Men att fortsätta att producera samma typer av fartygs- och båtmateriel som vi redan har duger inte heller för den helt förändrade säkerhetspolitiska situationen. En snabb analys av de nya kraven på marinmaterielen vid en svensk NATO anslutning är absolut nödvändig.

TIDSKRIFT I SJÖVÄSENDET

FÖRSTA UTGIVNINGÅR 1836

KUNGL. ÖRLOGSMANNASÄLLSKAPET

SVERIGES MARINA AKADEMI

Ansvarig utgivare och redaktör: Kommendör Bo Rask, e-post: editor@koms.se

Redaktionens adress: c/o B Rask, Kungl. Örlogsmannasällskapet, Teatergatan 3, 1 tr, 111 48 Stockholm, Telefon: 076-632 3883

Redaktionskommitté: Kommendör Lars Wedin och Ambassadör Marie G. Jacobsson

Formgivare: Konteramiral Thomas Engevall, e-post: engevall@koms.se

Bankgiro: 454-8731, Organisationsnummer: 835000-4282

Ärenden om prenumeration och övriga administrativa ärenden rörande tidskriften hänvisas till redaktören.

Kungl. Örlogsmannasällskapets postadress:

Teatergatan 3, 1 tr, 111 48 STOCKHOLM

Telefon: 070-299 7095,

E-post: akademien@koms.se

Hemsida: www.koms.se

Bankgiro: 378-2786, Organisationsnummer: 835000-4282

Kungl. Örlogsmannasällskapets biblioteks adress: Amiralitetstorget 7, 371 30 KARLSKRONA Telefon: 070-649 2533, E-post: librarian@koms.se

Tidskrift i Sjöväsendet utkommer med minst fyra nummer årligen. 2021 utkommer sex nummer. En ettårig prenumeration kostar 250:- för prenumeranter med post-adress inom Sverige och 350:- för prenumeranter med utrikes postadress. Avgiften betalas till bankgiro nr 454-8731 (glöm ej ange namn och adress!).

Om Kungl. Örlogsmannasällskapet så beslutar kan författaren till införd artikel belönas med akademiens medalj, hedersomnämning och/eller penningpris.